

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Гудманян

02 2020 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Організація проведення наукових досліджень»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 076 « Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма: «Підприємницька діяльність в авіації»

Курс – 2 Семестр – 4

Лекції	32	Диференційований залік – 4 семестр
Практичні заняття	16	
Самостійна робота	42	
Усього (годин/кредитів ECTS)	90/3,0	

Домашнє завдання (1) – 4 семестр

Індекс: РБ-6-076/18-3.1.10

СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 2 з 14	

Робочу програму навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № РБ-6-076/18 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійної програми «Підприємницька діяльність в авіації» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

професор кафедри економіки та бізнес-технологій М. Проскуріна

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (освітньо-професійної програми «Підприємницька діяльність в авіації») – кафедри економіки та бізнес - технологій , протокол № 10 від 28.08.2019 р.

Завідувача кафедри / Ушенко Наталя Валентинівна

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 1 від «29» 01 2020 р.

Голова НМРР / Тофанчук Анатолій Тимофійович

УЗГОДЖЕНО

Декаан ФЕВА

 /Петровська Світлана Володимирівна
«   »   2020р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	
1.1 Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	7
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	8
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	8
2.4. Домашнє завдання.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
3.1. Методи навчання.....	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.	
4.1. Методи контролю та схема нарахування балів	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 3 з 12	

- Здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- Здатність організувати вивчення та прогнозування потреб на товари та послуги.
- Здатність вивчати, аналізувати та оцінювати наявний на ринку асортимент товарів, перелік послуг, виробників та ступінь забезпечення прав споживачів у їх діяльності.
- Здатність формувати інформаційний банк даних про асортимент, споживчі властивості, показники якості товарів вітчизняного і зарубіжного виробництва.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Організація проведення наукових досліджень» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Філософія тощо».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля: **модуля №1 «Методологія та проведення наукового дослідження»** який складає логічно завершену, самостійну, цілісну частину навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульних контрольних робіт та аналіз результатів їх виконання.

Модуль 1. Методологія та проведення наукового дослідження

Тема 1.1. Наука як сфера людської діяльності

Поняття про науку. Наукове та побутове мислення. Наукова школа. Наукова комунікація. Науково-дослідна діяльність студентів. Наукові студентські товариства. Підготовка та атестація науково-педагогічних та наукових кадрів. Магістратура. Аспірантура. Докторантура. Наукові ступені.

Тема 1.2. Методологія та методи наукового економічного дослідження

Методологія економічних досліджень. Фундаментальна методологія. Загальнонаукова методологія. Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та загальнонаукові. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Теоретичні методи пізнання: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання та ін. Філософські та загальнологічні методи дослідження (аксіоматичний, гіпотетико-дедуктивний, метод сходження від абстрактного до конкретного). Застосування логічних законів та правил.

Тема 1.3. Структура наукового дослідження

Наукове дослідження як процес. Наукова проблема, її постановка та формулювання. Гіпотеза та експеримент у науковому дослідженні. Наукові факти та їх роль у науковому дослідженні. Поняття наукової теорії, вимоги до наукових теорій. Поняття, категорії, принципи, постулати, правила як елементи науки.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 4 з 12	

Структура наукового доказу та спростування. Правила і умови доказів та спростувань. Аргументація.

Тема 1.4. Психологія і технологія наукової творчості.

Організація творчої і наукової діяльності. Специфіка наукової творчості. Робочий день науковця. Робоче місце науковця. Ділове спілкування. Ділове листування. Робота науковця з соціальними мережами. Особистий архів.

Тема 1.5. Наукова комунікація та види наукових публікацій

Роль інформації в наукових дослідженнях. Наукова комунікація та її різновиди. Класифікація наукових досліджень. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат). Реферат, анотації, тези, резюме, рецензія як форми подання інформації. Наукові події та їх значення для підприємницького середовища.

Тема 1.6. Курсова, дипломна, магістерська роботи як кваліфікаційне дослідження фахівця з підприємницької діяльності в авіації

Курсова (дипломна робота): загальна характеристика. Послідовність виконання курсової (дипломної) роботи. Підготовчий етап роботи над курсовою. Робота над текстом. Заключний етап роботи. Підготовка до захисту та захист роботи. Презентація результатів дослідження.

Тема 1.7. Пошук і обробка наукової інформації

Наліз наукової літератури з теми. Бібліографія. Класифікація наукових видань. Internet-ресурси. Академічна доброчесність. Проблема плагіату та посилання на певний науковий текст. Складання та оформлення бібліографії.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 5 з 12	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план).

В розділі подається розподіл навчального часу за формами навчання та видами занять відповідно до робочого навчального плану.

Таблиця 2.1

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
4 семестр					
Модуль №1 «Методологія та проведення наукового дослідження»					
1.1	Наука як сфера людської діяльності	10	2 2	2	4
1.2	Методологія та методи наукового економічного дослідження	11	2 2	2	5
1.3.	Структура наукового дослідження	11	2 2	2	5
1.4.	Психологія і технологія наукової творчості	10	2 2	2	4
1.5.	Наукова комунікація та види наукових публікацій	11	2 2	2	5
1.6.	Курсова, дипломна, магістерська роботи як кваліфікаційне дослідження фахівця з підприємницької діяльності в авіації	15	2 2 2	2 2	5
1.7.	Пошук і обробка наукової інформації	10	2 2	2	4
1.8.	Домашнє завдання	8			8
1.9.	Модульна контрольна робота №1	4	2	-	2
	Усього за модулем №1	90	32	16	42
Усього за навчальною дисципліною		90	32	16	42
Усього за навчальною дисципліною		90			

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 6 з 12	

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навч. занять (год)	
		Лекції	СРС
4 семестр			
Модуль №1 «Методологія та проведення наукового дослідження»			
1.1	Наука як сфера людської діяльності	2 2	2
1.2	Методологія та методи наукового економічного дослідження	2 2	3
1.3.	Структура наукового дослідження	2 2	2
1.4.	Психологія і технологія наукової творчості	2 2	2
1.5.	Наукова комунікація та види наукових публікацій	2 2	2
1.6.	Курсова, дипломна, магістерська роботи як кваліфікаційне дослідження фахівця з підприємницької діяльності в авіації	2 2 2	2
1.7.	Пошук і обробка наукової інформації	2 2	2
1.8.	Модульна контрольна робота № 1	2	2
Усього за модулем №1		32	17
Усього за навчальною дисципліною		32	17

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навч. занять (год)	
		Проактивні заняття	СРС
4 семестр			
Модуль №1 «Методологія та проведення наукового дослідження»			
1.1	Наука як сфера людської діяльності	2	2
1.2	Методологія та методи наукового економічного дослідження	2	2
1.3.	Структура наукового дослідження	2	2
1.4.	Психологія і технологія наукової творчості	2	2
1.5.	Наукова комунікація та види наукових публікацій	2	3
1.6.	Курсова, дипломна, магістерська роботи як кваліфікаційне дослідження фахівця з підприємницької діяльності в авіації	2 2	4
1.7.	Пошук і обробка наукової інформації	2	2
Усього за модулем №1		16	17
Усього за навчальною дисципліною		16	17

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 7 з 12	

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
4 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	15
2.	Підготовка до практичних занять	17
3.	Підготовка до модульних контрольних робіт	2
4.	Виконання та захист домашнього завдання	8
Усього за навчальною дисципліною		42

2.5. Домашнє завдання

Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни виконується у четвертому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, метою якого є формування у студентів знань про сутність наукової діяльності фахівця, умінь і навичок для проведення та реалізації наукових та аналітичних досліджень та втілення їх результатів..

Для успішного виконання домашнього завдання студент повинен знати: основні поняття наукознавства, методи проведення наукових досліджень, базові категорії економічної науки, принципи організації наукової роботи, основи ділового спілкування та листування, основи роботи з ПК та його програмним забезпеченням.

Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач з оцінки безпеки наземного обслуговування повітряних суден.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Адаменко М. І. Основи наукових досліджень / М. І. Адаменко, М. В. Бейлін. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 188 с. 2. Актуальні питання методології та практики науково-технічної політики / за ред. Б. А. Малицького. – К. : УкрІНТЕІ, 2001. – 201 с.

3.2.2. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ / Київ. держ. лінгв. ун-т. – К. : Форум, 2000. – 270 с.\

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 8 з 12	

3.2.3.Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень : навч. посібн. / А. О. Афанасьєв, С. В. Кузькін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 96 с.

3.2.4.Баскаков А. Я. Методология научного исследования / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков. – К. : МАУП, 2004. – 214 с.

3.2.5.Баскаков А. Я., Туленков Н. В. Методология научного исследования : учебн. пособ. / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков. – К. : МАУП, 2004. – 216 с.

3.2.6.Білуха М. Т. Методология наукових досліджень: підруч. Для бакалаврів, магістрів і аспірантів екон. спец. ВНЗ – К. : АБУ, 2002. – 480 с.

3.2.7.Бобилєв В. П., Іванов І. І., Пройдак Ю. С. Методология та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ : Системні технології, 2008. – 264 с.

3.2.8.Бойко М.М., Чучка І.М., Жуков С.А. Основи наукових досліджень: опорний конспект лекцій. Мукачево: РВВ МДУ, 2007. – 68 с.

3.2.9.Гнізділова О. Ідентифікація феномену «Науково-педагогічна школа»[Текст] / О. Гнізділова // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2014. – Вип. 60. – С. 76–84.

3.2.10.Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібн. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

3.2.11.Пономаренко В. С. Аналіз даних у дослідження соціально-економічних систем / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 432 с.

Допоміжна література

3.2.12. Економічна теорія. Політекономія [Текст] : підручник / В.Д. Базилевич, В.М. Попов, К.С. Базилевич, Н.І. Гражевська ; за ред. В.Д. Базилевича ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 8-ме вид., переробл. і доповн. - К.: Знання, 2012. - 703 с.

3.2.13.Остервальдер Александр, Пін'є Ів. Створюємо бізнес-модель. Новаторські ідеї для всіх і кожного. К.Наш формат, 2017. 288 с.

3.2.14.Стівен А. Марглін. Економіка: гнітюча наука. Як економічний спосіб мислення розхитує засади спільноти. К: Темпора, 2012. 520 с.

3.2.15 Альтшуллер Г.С., Злотин Б.Л., Зусман А.В. Теория и практика решения изобретательских задач. Методические рекомендации. Кишинев, 1989. 127 с

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕН-ТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів.

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 9 з 12	

Таблиця 4.1

4 семестр		Мак кіл-ть балів
Модуль №1		
Вид навчальної роботи	Мак кіль-ть балів	
Відповіді на практичних заняттях, 5 бал. х 5 зан.)	25 (сумарна)	
Відповіді на тестові завдання (4 бал. х 5 зан.)	20 (сумарна)	
Виконання домашнього завдання	13	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 35 балів</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	
Усього за модулем №1	88	
Диференційований залік		12
Усього з навчальної дисципліни		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Відповіді на практичних заняттях	Відповіді на тестові завдання	Виконання модульної контрольної роботи	Виконання домашнього завдання	
5	4	27-30	12-13	Відмінно
4	3	23-26	10-11	Добре
3	2,5	18-22	8-9	Задовільно
Менше 3	Менше 2,5	менше 18	Менше 8	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація проведення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2020
		стор. 10 з 12	

4.4. Сума поточної та контрольної модульної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				